

**Uzasadnienie do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu**  
**z dnia ..... w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych**  
**dla obszaru Natura 2000 Łąki Gór i Pogórza Izerskiego (PLH020102)**

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2024, poz. 1478, 1940) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru. Po zmianach legislacyjnych plan zadań ochronnych ważny jest bezterminowo (wcześniej sporządzany był na 10 lat).

Obszar Natura 2000 Łąki Gór i Pogórza Izerskiego (PLH020102) został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie wyznaczenia specjalnego obszaru ochrony siedlisk Łąki Gór i Pogórza Izerskiego (PLH020102) (Dz. U. poz. 2353) w celu zachowania we właściwym stanie przedmiotów ochrony wymienionych w Załączniku I i II Dyrektywy Siedliskowej: siedlisk przyrodniczych, tj.:

- 6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* - płaty bogate florystycznie);
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*);
- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*);
- 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- 6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion*);
- 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk;
- 8150 Środkowoeuropejskie wyżynne rumowiska krzemianowe;
- 8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii*;
- 9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*);

oraz gatunków zwierząt:

- 1060 czerwonończyk nieparek *Lycaena dispar*;
- 1065 przeplatka aurinia *Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia*;
- 6177 modraszek telejus *Maculinea (Phengaris) teleius*;
- 6179 modraszek nausitous *Maculinea (Phengaris) nausithous*;
- 1352 wilk *Canis lupus* – populacja rozrodcza;
- 1361 ryś *Lynx lynx* – populacja osiadła.

Projekt planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Łąki Gór i Pogórza Izerskiego (PLH020102), zwanego dalej Obszarem, został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ww. ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia

*Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 99).*

W przypadku tego Obszaru nie zachodzi przesłanka wynikająca z art. 28 ust. 11 pkt. 3a ww. ustawy o ochronie przyrody, wobec czego plan zadań ochronnych obejmuje cały obszar Natura 2000.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Prace terenowe obejmowały badania w zakresie fitosocjologii, entomologii i teriologii – w zakresie wilka i rysia. W ich trakcie zweryfikowano listę przedmiotów ochrony w Obszarze. W przypadku gatunków zwierząt potwierdzono obecność wszystkich przedmiotów ochrony, przy czym w przypadku 1352 wilka wskazano, że w obszarze obecna jest populacja osiadła. W przypadku siedlisk przyrodniczych spośród ww. przedmiotów ochrony ekspert nie potwierdził obecności siedlisk 6430, 7230, 8220 i 9180. Dla pozostałych typów siedlisk przyrodniczych zweryfikowano ich dotychczas wskazywane lokalizacje oraz określono szczegółową lokalizację i przebieg granic płatów tych typów siedlisk.

Powyższe ustalenia były podstawą do złożenia do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wniosku o wprowadzenie zmian w SDF Obszaru (pismo znak WPN.630.28.2024.BP z dnia 8 sierpnia 2024 r.). Proponowane zmiany zostały zaakceptowane przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Za główne zagrożenie dla siedlisk: 6230, 6410, 6510 i 6520 oraz gatunków motyli: 1060 czerwonończyk nieparek, 1065 przeplatka aurinia, 6177 modraszek telejus i 6179 modraszek nausitous uznano brak właściwego użytkowania części płatów siedlisk i siedlisk gatunków, tj. ekstensywnej gospodarki kośnej, pastwiskowej albo kośno-pastwiskowej, co skutkuje niekorzystnymi zmianami w obrębie płatów siedlisk i siedlisk gatunków (wkraczanie ekspansywnych bylin gatunków niezwiązanych z siedliskiem, gatunków inwazyjnych oraz młodego pokolenia drzew i krzewów). Ponadto w przypadku niektórych płatów siedliska 6510 wskazano na zagrożenie związane z lokalizowaniem zabudowy w obrębie płatów tego siedliska, a w przypadku gatunków motyli 1065, 6177 i 6179 na zagrożenie wynikające z niewłaściwego terminu koszenia łąk stanowiących siedliska gatunków oraz pozostawiania w ich obrębie skoszonej biomasy.

Nie zidentyfikowano zagrożeń i nacisków istniejących ani potencjalnych dla siedliska 8150.

W przypadku gatunków ssaków drapieżnych, tj. 1352 wilka i 1361 rysia, wskazano głównie na zagrożenia związane z antropogenicznym obniżeniem spójności siedlisk gatunku (obecność obszarów zabudowanych, zabudowy rozproszonej, obiektów liniowych związanych z transportem – dróg i linii kolejowych), jak również intensywnej penetracji siedlisk gatunków przez ludzi,

powodującej płoszenie i niepokojenie osobników ww. gatunków, co jest szczególnie niekorzystne w okresie ich rozrodu. Dodatkowo w przypadku 1352 wilka zidentyfikowano zagrożenie związane z obecnością psów w siedliskach gatunku, co może skutkować hybrydyzacją, a w przypadku obu ww. gatunków drapieżników - także przenoszeniem chorób na osobniki gatunku.

Szczegółowe cele działań ochronnych zostały określone na podstawie przeprowadzonych prac terenowych, metodyki GIOŚ (2012) oraz metodyk wskazanych przez ekspertów: fitosocjologa, entomologa i teriologa wykonujących badania na potrzeby opracowania planu zadań ochronnych.

Zaproponowane działania ochronne mają na celu zachowanie ww. siedlisk i siedlisk ww. gatunków. W przypadku siedlisk łąkowych 6230, 6410, 6510 i 6520 oraz gatunków motyli 1060 czerwńczyk nieparek, 1065 przeplatka aurinia, 6177 modraszek telejus i 6179 modraszek nausitous w szczególności dotyczą one właściwych metod gospodarowania (ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe albo pastwiskowe) w obrębie siedlisk i siedlisk gatunków, w niektórych przypadkach poprzedzonych usunięciem oznak sukcesji. W przypadku gatunków ssaków drapieżnych 1352 wilka i 1361 rysia zaproponowane działania ochronne związane są przede wszystkim z ograniczeniem penetracji siedlisk gatunku przez ludzi. Pomimo, iż w trakcie sporządzania projektu planu zadań ochronnych przeprowadzono badania terenowe w zakresie fitosocjologii, entomologii i teriologii (czyli w zakresie wszystkich przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Łąki Gór i Pogórza Izerskiego) na całym obszarze objętym planem, a wyniki tych badań pozwoliły na uzyskanie wystarczającej wiedzy o obszarze, zdecydowano o zaplanowaniu badań genetycznych dla dużych drapieżników w ramach uzupełnienia stanu wiedzy, co ma dać możliwość lepszego i skuteczniejszego planowania działań ochronnych.

Zaplanowany monitoring dotyczy stanu zachowania siedlisk i siedlisk gatunków. Badania powinny być prowadzone regularnie, nie rzadziej niż raz na 10 lat.

Z uwagi na fakt, że obowiązujące dokumenty planistyczne (miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego) zawierają wskazania, które mogą wpływać negatywnie na przedmioty ochrony, konieczne było zawarcie w zarządzeniu ustanawiającym przedmiotowy plan zadań ochronnych wskazań do zmian w tych dokumentach niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony Obszar.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w Obszarze. Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

W dniu 16 września 2019 r. odbyło się, zorganizowane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska we Wrocławiu, spotkanie informacyjne dotyczące projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000*, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Celem spotkania było przybliżenie tematyki dotyczącej planów zadań ochronnych

dla obszarów Natura 2000, przedstawienie zakresu działań w ramach projektu oraz harmonogramu prac dla poszczególnych obszarów Natura 2000 objętych projektem. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele samorządów i nadleśnictw oraz instytucji, z którymi Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu współpracowała w trakcie realizacji projektu.

W dniu 13 sierpnia 2021 r. na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 12 sierpnia 2021 r. o przystąpieniu do sporządzenia projektów zadań ochronnych dla 6 obszarów Natura 2000 (w tym dla obszaru Natura 2000 Łąki Gór i Pogórza Izerskiego) - pismo znak WPN.082.3.7.2021.AH.2. Obwieszczenie zostało również przesłane w celu jego upublicznienia m.in. do Urzędów Gmin w: Starej Kamienicy, Leśnej, Mirsku, Świeradowie-Zdroju, Piechowicach i Gryfowie Śląskim.

W ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych dla Obszaru, zorganizowano pięć spotkań dyskusyjnych, z których cztery odbyły się w formie spotkań zdalnych, a jedno odbyło się w formie stacjonarnej. Do udziału zaproszone zostały przede wszystkim osoby i podmioty prowadzące działalność w obrębie siedlisk i siedlisk gatunków zwierząt, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000, a także przedstawiciele organizacji, instytucji i osób mogących swoją wiedzę lub zaangażowaniem wspomóc proces planowania, a docelowo także wdrażania planu. Wszystkie osoby i podmioty tworzyły Zespół Lokalnej Współpracy (dalej: ZLW).

5 spotkań ZLW odbyło się w dniach: 9 sierpnia 2021 r., 10 grudnia 2021 r., 8 kwietnia 2022 r., 4 sierpnia 2022 r. oraz 29 września 2022 r. W trakcie spotkań ZLW: omówiono czym jest sieć Natura 2000 i Plan Zadań Ochronnych: idea sieci Natura 2000 (cel i podstawy prawne), przedstawiono obszar i przebieg jego granic, utworzono ZLW, zaprezentowano zgromadzone informacje o przedmiotach ochrony oraz zakres ich proponowanych uzupełnień, przedstawiono oceny stanu zachowania przedmiotów ochrony, proponowane cele ochrony i stwierdzone zagrożenia dla przedmiotów ochrony. Ponadto dyskutowano nad propozycjami działań ochronnych oraz wskazaniem do zmian dokumentów planistycznych, jak również analizowano projekt zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla Obszaru i projekt zmian standardowego formularza danych dla Obszaru.

Przez cały okres trwania prac nad Planem możliwy był kontakt drogą telefoniczną i elektroniczną z planistą regionalnym oraz koordynatorem Planu.

Projekt zarządzenia został w trybie roboczym przekazany do członków Zespołu Lokalnej Współpracy. W okresie od 29 października 2024 r. do 6 listopada 2024 r. możliwe było zgłaszanie uwag. We wskazanym okresie wpłynęła informacja od Zarządu Zlewni w Lwówku Śląskim o braku uwag. Ponadto swoje uwagi przesłały Nadleśnictwo Świeradów oraz Nadleśnictwo Szklarska Poręba. Uwagi obu Nadleśnictw dotyczyły przede wszystkim konieczności dokonania korekty wskazanej lokalizacji działań ochronnych – z uwagi na przyjęte rozwiązanie techniczne jako miejsce lokalizacji działań ochronnych dla siedlisk łąkowych wskazane były tereny, gdzie płaty siedliska nie występowały. W związku z tym dokonano korekty i w wybranych przypadkach lokalizacja działań

ochronnych została wskazana na załącznikach kartograficznych. Ponadto uwagi Nadleśnictwa Świeradów dotyczyły wskazanych w projekcie zarządzenia zagrożeń dla wilka i rysia, tj. F03.01 Polowanie i G01.03 Pojazdy zmotoryzowane. Zapisy dotyczące zagrożenia F03.01 pozostawiono, ponieważ zostały one wskazane wyłącznie jako zagrożenie potencjalne, które należy mieć na uwadze przy planowaniu organizowaniu gospodarki łowieckiej, w tym rocznych planów łowieckich, na przedmiotowym terenie. W przypadku zagrożenia G01.03, Nadleśnictwo wskazało na zapisy zarządzenia nr 36 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 28 maja 2021 r. w sprawie wytycznych dotyczących korzystania z dróg leśnych, a także ich oznakowania i udostępniania dla ruchu pojazdami silnikowymi, zaprzęgowymi i motorowerami, zgodnie z którymi zapór leśnych nie stosuje się na drogach leśnych udostępnionych do ruchu publicznego oraz dróg pełniących funkcję dojazdów pożarowych. Zapisy dotyczące tego zagrożenia istniejącego pozostawiono, ponieważ zidentyfikowane zagrożenie nie stoi w sprzeczności z zapisami przywołanego zarządzenia.

Projekt zarządzenia został w trybie roboczym przekazany do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do zaopiniowania.

Obwieszczeniem z dnia ..... Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.) i w związku z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody.

Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Obwieszczenie było również wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędów Gmin w: Świeradowie-Zdroju, Mirsku, Leśnej, Stara Kamienica, Piechowice, Gryfów Śląski w dniach ..... Osoby zainteresowane projektem miały 30 dni na składanie uwag i wniosków.

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 190 ze zm.), uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu ..... 2025 r.